

SNELKAART 6 WVGZ

Tijdelijk verplichte zorg starten voorafgaand aan een crisismaatregel (CM)

6

start

BURGEMEESTER

Er is sprake van een crisissituatie waarin de procedure aanvraag CM moet worden gestart. De burgemeester start zijn voorbereiding voor beslissing op CM.

Je mag bij de patiënt alvast verplichte zorg toepassen. Let op: dit kan alléén als er wordt voldaan aan de 4 voorwaarden!

Op het moment dat je besluit om verplichte zorg te gaan verlenen, dan moet je jouw besluit doorgeven aan:

1. Het BGD (die registreert dit vervolgens intern)
2. De burgemeester (die heeft die informatie nodig voor zijn besluit om wel/geen CM af te geven).

ONAFHANKELIJK PSYCHIATER

De patiënt moet ook worden onderzocht door de onafhankelijk psychiater voor de medische verklaring (zie ook snelkaart 8 'Medische verklaring crisismaatregel (CM) door de onafhankelijk psychiater').

Vanaf het moment dat de patiënt wordt onderzocht voor de medische verklaring, mag je nog maximaal 12 uur tijdelijk verplichte zorg verlenen! Daarna moet de burgemeester een besluit nemen of er wel of niet een CM nodig is. (zie verder snelkaart 7 'Het aanvraagproces crisismaatregel (CM)').

TIJDSPAD

Er mag maximaal 18 uur in totaal aan verplichte zorg worden verleend!

- Hiervan is maximaal 6 uur beschikbaar om patiënt vast te houden voor onderzoek (voor de medische verklaring) en om andere vormen van verplichte zorg te verlenen.
- Na het onderzoek door de onafhankelijk psychiater is nog maximaal 12 uur beschikbaar voor het toepassen van tijdelijk verplichte zorg.

Bij elkaar kan er dus maximaal 18 uur lang verplichte zorg worden verleend totdat de burgemeester een CM (wel of niet) afgeeft.

- Soms is er sprake van een noodsituatie, maar is er geen Wvggz-maatregel/machtiging afgegeven bij een patiënt. Dan moet het proces aanvraag-crisismaatregel worden gestart (zie verder snelkaart 7 'Het aanvraagproces crisismaatregel (CM)').
- Daarnaast mag je in een crisissituatie vóórdat er een crisismaatregel (CM) wordt afgegeven, patiënt alvast ophouden voor onderzoek en alvast verplichte zorg verlenen. Wél moet er worden voldaan aan de 4 wettelijke voorwaarden (zie hieronder).

VOORWAARDEN

De tijdelijk verplichte zorg mag alléén worden verleend als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. Zorg moet tijdelijk zijn;
2. Gezien de situatie moet er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat er een CM wordt afgegeven;
3. De zorg mag alléén worden verleend als uiterst middel, en
4. De tijdelijke verlening van verplichte zorg moet noodzakelijk zijn voor de voorbereiding van de CM.

WIE MOGEN DIE TIJDELIJKE VERPLICHTE ZORG VERLENEN?

Er zijn meerdere personen bevoegd tot het verlenen van tijdelijk verplichte zorg:

- Indien patiënt al op vrijwillige basis reguliere zorg krijgt: de zorgverantwoordelijke, GD, gekwalificeerde zorgverleners van GGNet;
- Ambulancepersoneel;
- Politieagent (zij mogen echter géén vocht, voeding of dwangmedicatie toedienen, en ook geen medische controles/handelingen en therapeutische maatregelen verrichten)
- Arts en klinisch psycholoog.

Vragen?
Neem dan contact op met het Bureau Geneesheer Directeur (BGD) via BGD@ggnet.nl

GGNet

SNELKAART WVGZ

Toelichting belangrijke criteria

KERNBOODSCHAP

De kern van de Wvggz is dat verplichte zorg alleen als laatste redmiddel kan worden ingezet. Eerst moeten alle mogelijkheden voor vrijwillige alternatieven worden onderzocht, voordat er onder dwang zorg kan worden verleend (in de Wvggz wordt het verplichte zorg genoemd). Die verplichte zorg moet doelmatig, veilig en op maat zijn (subsidiariteitsbeginsel) en in verhouding staan tot het te bereiken doel: het wegnemen van het (aanzienlijk risico op) gevaar (in de Wvggz wordt dit 'ernstig nadeel' genoemd).

VERPLICHTE ZORG

Dit is zorg waar iemand met een psychische stoornis zich tegen verzet:

1. Psychische stoornis

- aansluiten bij DSM 5;
- ook afhankelijkheidsstoornissen (verslavingen), persoonlijkheidsstoornissen en psychische stoornissen bij minderjarigen vallen straks onder criterium psychische stoornis.

2. Verzet

- de patiënt (of diens vertegenwoordiger) stemt niet in met de te verlenen zorg;
- verzet kan zowel verbaal als non-verbaal worden uitgedrukt;
- het ontbreken van veronderstelde toestemming van de patiënt.

DE EISEN VAN SUBSIDIARITEIT & PROPORCIONALITEIT (S&P) EN VEILIGHEID & DOELMATIGHEID (V&D)

De verplichte zorg moet altijd voldoen aan de volgende eisen:

- **Subsidiariteit:** Er is geen lichtere maatregel mogelijk
- **Proportionaliteit:** Je past geen zwaardere maatregel toe dan noodzakelijk
- **Veiligheid:** De verplichte zorg moet het risico op ernstig nadeel wegnemen en geen onveiligheid veroorzaken
- **Doelmatigheid:** Je moet redelijkerwijs verwachten dat het verlenen van de verplichte zorg effectief zal zijn

VORMEN VAN VERPLICHTE ZORG

1. Het toedienen van vocht, voeding en medicatie alsmede het verrichten van medische controles of andere medische handelingen en therapeutische maatregelen, ter behandeling van een psychische stoornis, dan wel vanwege die stoornis, ter behandeling van een somatische aandoening
2. Beperken van bewegingsvrijheid (waaronder fixatie)
3. Insluiten
4. Uitoefenen van toezicht op betrokkene
5. Onderzoek aan kleding of lichaam
6. Onderzoek van woon/verblijfruimte op gedrag-beïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen
7. Controleren op de aanwezigheid van gedrag-beïnvloedende middelen
8. Aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten, die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten, waaronder het gebruik van communicatiemiddelen
9. Beperken van het recht op het ontvangen van bezoek
10. Opnemen in een accommodatie
11. Ontnemen van de vrijheid van betrokkene door hem over te brengen naar een plaats die geschikt is voor tijdelijk verblijf als bedoeld in artikel 7:3, derde lid

ERNSTIG NADEEL

In de Wvggz betekent 'ernstig nadeel' hetzelfde als 'gevaar' onder de Wet Bopz, namelijk (het aanzienlijke risico) dat:

- de betrokkene zichzelf of anderen in levensgevaar brengt, ernstig lichamelijk letsel toebrengt, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade toebrengt, ernstig verwaarloost of 'maatschappelijk ten onder gaat', of als zijn eigen ontwikkeling ernstig verstoord is of hij andermans ontwikkeling ernstig verstoort;
- de veiligheid van de betrokkene bedreigd wordt, al dan niet onder invloed van een ander;
- het gedrag van de betrokkene zo hinderlijk is dat het agressie van anderen oproept;
- de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

DISCLAIMER

Alle snelkaarten van GGNet zijn met grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie kan GGNet geen aansprakelijkheid aanvaarden, evenmin kunnen aan de inhoud van de snelkaart(en) rechten worden ontleend.

